

3 Νοεμβρίου 2019

Ο Άγιος Δημήτριος που προσκυνούν και οι Τούρκοι!!!

/ [Θαυμαστές διηγήσεις](#) / [Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\)](#)

Παραμονή του Αγ. Δημητρίου ξανά εμείς στην Πόλι. Ρωτούμε στο Πατριαρχείο που να εκκλησιασθούμε. Πάντα το κάνουμε αυτό. Πηγαίνουμε όπου μας συνιστούν. Συνήθως εκεί όπου λειτουργεί ο Πατριάρχης ή ο Πατριαρχικός Επίτροπος. Και οι λίγοι προσκυνηταί είναι μια παρηγοριά. Μας λένε λοιπόν να πάμε για τη λειτουργία στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου Ξηροκρήνης (Κουρού Τσεσμέ) προς την πλευρά του Βοσπόρου...

Του Αρχιμ. Δοσιθέου Κανέλλου

Πηγαίνουμε στην Ξηροκρήνη. Ο Πατριάρχης απουσιάζει στην Αμερική. Χοροστατεί ο Πατριαρχικός Επίτροπος. Όρθρος, Θεία Λειτουργία, Θείο Κήρυγμα, όλα καλά. Εκκλησία ανακαινισμένη. Κόσμος αρκετός. Ενορίτες; όχι. Η τελευταία ενορίτισσα, ονόματι Αικατερίνη, πέθανε πριν τέσσερα χρόνια. Όσο ευρισκόμουν μέσα στο Ναό άκουα ένα συνεχή θόρυβο σαν να κυλούσε κάπου νερό. Δεν έδωσα σημασία. Ίσως επηρεασμένος απ' την ονομασία της περιοχής. Ξηροκρήνη, άρα νερό δεν έχει.

Η Θεία Λειτουργία τελείωσε. Η δεξίωση γίνεται στον γυναικωνίτη. Ανεβαίνω. Βλέπω όμως ότι ο πολύς κόσμος εξαφανίζεται δεξιά σε μια στενή σκάλα. Που πάνε;

ρώτησα. Στό αγίασμα, μου απαντούν. Ακολουθώ. Εισέρχομαι σ' ένα ευρύχωρο παρεκκλήσι. Αριστερά σε μια δεξαμενή κυλά το αγίασμα. Ήταν ο θόρυβος πού άκουγα. Αλλά δεν ήταν η πηγή. Οι προσκυνηταί χάνονται από μπροστά μου. Μπαίνουν σε μια σπηλιά. Ακολουθώ. Υγρασία παντού. Οι τοίχοι στάζουν. Μικροί σταλακτίτες κρέμονται πάνω απ' τα κεφάλια μας. Σχεδόν ακουμπώ στην οροφή. Μου θυμίζει το Ευπαλίνειον όρυγμα της Σάμου. Το αγίασμα τρέχει κάτω απ' τα πόδια μας. Η σπηλιά, αλλού πελεκημένη στο βράχο αλλού χτιστή είναι ελαφρώς ανηφορική. Κόσμος πολύς μπαίνει, λίγοι βγαίνουν. Ευτυχώς χωρούν. Κάπου κάπου υπάρχει και ένας ηλεκτρικός λαμπτήρας. Προχωρούμε αργά για ώρα πολλή. Πόσα μέτρα προχωρήσαμε; εκατό; διακόσια; Ίσως και παραπάνω. Δεν μπόρεσα να υπολογίσω. Τέλος έφθασα στο αγίασμα. Αναβλύζει από τον βράχο. Ύδωρ εκ πέτρας. Πίνουμε και επιστρέφουμε. Στο παρεκκλήσι βλέπω δυο ζευγάρια δεκανίκια κι άλλα τάματα. Φτάνω στον γυναικωνίτη. Οι προσφωνήσεις και οι αντιφωνήσεις είχαν τελειώσει. Είχε αρχίσει το κέρασμα. Κάθομαι ανάμεσα σε δύο πρεσβυτέρους. Τον εφημέριο Διπλοκιονίου (Μπεσίκτας) και τον εφημέριο Μεγάλου Ρεύματος (Αρναούτ-κιοϊ). Πιάσαμε κουβέντα. Εξελίχθηκε εις αποκαλύψεις.

Αρχίζω τις ερωτήσεις: Είδα κάτι πατερίτσες επάνω, ποιος τις άφησε; Οι «λεγάμενοι» (εννοεί τους Τούρκους) μου απήντησε. Εδώ, πάτερ μου, γίνονται πολλά θαύματα. Έρχονται «λεγάμενοι» απ' όλα τα μέρη της Τουρκίας, λούζονται με το αγίασμα, πίνουν και θεραπεύονται. Επειδή εδώ δεν υπάρχει τακτικός εφημέριος, ερχόμαστε εμείς εκ περιτροπής και λειτουργούμε κάθε Σάββατο. Έρχονται πολλοί. Το καλοκαίρι εκατοντάδες. Γεμίζει ο ναός, οι γυναικωνίτες, η αυλή. Όταν γίνεται η Μεγάλη Είσοδος στρώνονται στο δάπεδο του ναού τόσοι πολλοί πού δυσκολευόμαστε να περάσουμε. Μας ζητούν να τους κοινωνήσουμε. Αυτό δεν είναι για σας, τους λέμε. Τους δίδουμε όμως λίγο ψωμάκι κομμένο σαν αντίδωρο προς παρηγορίαν τους. Ανεβαίνουν στο αγίασμα, λούζονται, πίνουν, ζητούν να προσκυνήσουν Σταυρό. Τον βάζουμε σ' ένα τραπεζάκι και τον προσκυνούν. Δεν τον κρατούμε γιατί υπάρχουν καταδότες. Θα μας καταγγείλουν ότι κάνουμε προσηλυτισμό. Τα δεκανίκια πού είδες τα άφησαν πέρυσσι. Μάλιστα ένας ήρθεν απ' το Ερζερούμ. Είδε όραμα τον Άγιο Δημήτριο. Θα πάς, του λέγει, στο τάδε μέρος και θα λουσθείς τρεις φορές στο αγίασμα μου και θα θεραπευθείς. Ξεκίνησε απ' τα βάθη της Μικράς Ασίας, ήλθε, έπραξεν όπως του παρήγγειλεν ο Άγιος και έγινε καλά.

Ήλθε με πατερίτσες και έφυγε πηδώντας. Άφησε στον Άγιο τα δεκανίκια του. Είναι αθώες ψυχές πάτερ μου, και τις ακούει ο Θεός. Και συμπληρώνει ο εφημέριος του Μεγάλου Ρεύματος, με την ωραία Πολιτική προφορά του. -Δέκα πέντε χρόνια παπάς είμαι, άμα ένα όραμα δεν είδα. Αυτοί «λεγάμενοι» είναι, αλλόθρησκοι είναι, οράματα βλέπουν, όνειρα βλέπουν. Τι πράγματα είναι αυτά; Του απαντώ: Εμείς,

πάτερ μου, βρισκόμαστε μέσα στην αλήθεια, κολυμπάμε μέσα στο θαύμα της Εκκλησίας. Δεν χρειαζόμαστε οράματα. Άμα ζεις μέσα στο άπλετο φως, τι θα σε ωφελήσει το φως ενός κεριού ή έστω μιας λαμπάδας; Αυτοί ζουν μέσα στα πηχτά σκοτάδια, εις το ψηλαφητόν σκότος. Γι αυτό τους δίδει ο Άγιος Θεός λίγο φως, κάποια οράματα, κάποια θαύματα. – «Αν είναι έτσι καλά είναι...»

Συγκλονισμένος σκέπτομαι μέσα στο λεωφορείο, επιστρέφοντας στο ξενοδοχείο.

- Τι συμβαίνει άραγε; Είναι αταβισμός; Είναι αναμνήσεις μιας χριστιανικής καταγωγής πού ποτέ ενδεχομένως δεν λησμονήθηκε; Είναι μία πρόγευσις των όσων μέλλουν να συμβούν; Ή είναι αυτά και πολλά άλλα μαζί; Μόνον ο φιλόανθρωπος Θεός γνωρίζει. «Τις γαρ έγνω νουν Κυρίου, ή τις σύμβουλος αυτόν εγένετο;» (προς Ρωμαίους ΙΑ', 34).

Από το βιβλίο: «Θέλω να πω όλο το Βόσπορο», Εκδ. Ι.Μ. Παναγίας

Στη σήραγγα του θαυματουργού Αγιάσματος

Σε μια από τις πιο μαγευτικές γωνίες του Βοσπόρου, ο ναός του Αγίου Δημητρίου Ξηροκρήνης, χτισμένος πάνω στα ερείπια αρχαίου ιερού της Δήμητρας ή ίσως και της Ίσιδος, χρονολογείται στα μέσα του 15ου αιώνα.

Παραθέτουμε στη συνέχεια χαρακτηριστικό απόσπασμα από το βιβλίο «Εκκλησίες στην Κωνσταντινούπολη» (Νικόλαος Γκίνης - Κωνσταντίνος Στράτος):

Η εκκλησία, με την πάροδο του χρόνου κατάρρευσε και υπάρχει μια παράδοση που λέει ότι στα 1798 ο Σελήμ ο Γ', συγκινημένος όταν κάποιο βράδυ είδε φωτάκια να κινούνται στο σκοτάδι κι' έμαθε πως ήσαν χριστιανοί που λιτάνευαν γύρω από το ερειπωμένο εκκλησιδάκι, έδωσε άδεια και χτίσθηκε ο ναός.

Έκτοτε ανακαινίζεται δύο φορές, το 1832 και το 1875. Το 1871 γίνεται η προσθήκη του παρεκκλησίου στην βόρεια πλευρά του ναού. Το 1919 καταστρέφεται από πυρκαγιά και ανακαινίζεται το 1943. Στους εξωτερικούς τοίχους υπάρχουν ωραιότατα ανάγλυφα εντοιχισμένα, ένας άγιος Δημήτριος, το ελάφι, σύμβολο της αγνότητας, κι ένας πολύ ενδιαφέρων σταυρός. Η Ξηροκρήνη, όπως και τα Θεραπειά, ήσαν παλιά θέρετρα των Φαναριωτών. Στο δάπεδο του ναού ταφόπλακες - μία με το οικόσημο των ηγεμόνων της Μολδαβίας, μία δεύτερη με Χριστόγραμμα: Τύμβος της Μεγάλης Λογοθετίσης Μαρίας Ν. Αριστάρχου Γένους Μανών 1813-1888 και μία τρίτη στον νάρθηκα, της οικογενείας του Κωνσταντίνου Φωτιάδη ηγεμόνος της Σάμου - το πιστοποιούν.

Η εκκλησία έχει ένα περίτεχνα επεξεργασμένο τέμπλο με διάτρητα τα «λυπητερά»

και ωραιότατα αναλόγια διακοσμημένα με μάργαρο (σεντέφι). Δεξιά του τέμπλου υπάρχει ένα θαυμάσιο, ξυλόγλυπτο και χρυσωμένο, διπλό εικονοστάσι. Στο αριστερό κλίτος υπάρχει αγιασματάρι με επιγραφή: Η κρήνη αυτή έγινε πρώτον στα αγίος δημητριος 2 1820 υπό του μεγάλου ηγεμόνος Σκαρλάτου Καλλιμάχου, έπειτα δε στα 1910 αυξήθηκε η δεξαμενή αυτής τη συνδρομή των φιλοκάλλων. Αριστερά βρίσκεται και η πόρτα που οδηγεί ψηλά, στα γραφεία της ενορίας, στο παρεκκλήσι, και από εκεί στο αγίασμα. Στο παρεκκλήσι, κάτω από την εικόνα του Μυροβλύτη αγίου υπάρχει αγιασματάρι και δεξαμενή μαρμάρινη με τρεις κρουνοί. Έξω από τον ναό, στην εξωτερική σκάλα, ιδίως τα Σάββατα, η ουρά αρχίζει να σχηματίζεται από νωρίς το πρωί και μέχρι το απόγευμα βλέπει κανείς ανθρώπους να περιμένουν, αγόγγυστα, να πάρουν αγίασμα και να τους διαβάσει ο ιερέας την ευχή. Πολλά τα θαύματα του Αγίου, κατά την παράδοση, και ένας μεγάλος αριθμός από γυναίκες Τουρκάλες με τα παιδιά τους, και νέα κορίτσια, περίμεναν, όταν επισκεφθήκαμε τον ναό.

Το αγίασμα αναβλύζει στο βάθος μιας λαξευμένης σήραγγας μήκους 40 μέτρων. Τα τοιχώματα του βράχου στάζουν και ο προσκυνητής, όταν φθάσει στην πηγή, είναι ήδη νοτισμένος. Μια νεαρή Τουρκάλα, σκυμμένη, περιέβρεχε τα μέλη της με το αγίασμα. Κάθε τόσο σταματούσε και έκρουε κάτι μεταλλικούς κρίκους που κρέμονταν στα τοιχώματα δεξιά και αριστερά του σημείου από όπου αναβλύζει το νερό. Ο ήχος θεωρείται ότι είναι αποτροπιαστικός και κρατά μακριά τα πονηρά πνεύματα.

Η ορθόδοξη κοινότητα της Ξηροκρήνης

Η συνοικία Κουρούτσεσμε βρίσκεται στην κοιλάδα μεταξύ του ακρωτηρίου Δεφτερδάρ Μπουρνού (Κλειδίου) και της παραλίας του Μεγάλου Ρεύματος (Αρναούτκιοϊ). Συνορεύει προς το βορρά με το Μεγάλο Ρεύμα και προς το νότο με το Ορτάκιοϊ. Στην Αρχαιότητα η περιοχή του Κουρούτσεσμε ονομαζόταν Βυθίας, λόγω του μεγάλου βάθους της ακτής στο σημείο αυτό. Ήταν γνωστή ακόμη ως Κάλαμος, από τις πολλές καλαμιές που φύτρωναν στις εκβολές ενός ρυακιού που υπήρχε στην περιοχή. Η ίδια περιοχή τους χρόνους πριν από την Άλωση λεγόταν κοιλάδα του Αγίου Δημητρίου, λόγω του ομώνυμου ναού που βρισκόταν εκεί. Το όνομά της, που μεταφράζεται στα ελληνικά ως Ξηροκρήνη, οφείλεται στη λειψυδρία που μάλιστα το χωριό ειδικά κατά τους θερινούς μήνες. Σύμφωνα με μια λιγότερο πιθανή εκδοχή, το σωστό όνομα ήταν Κουρού Κεσμέ, δηλαδή Ξερόβραχος, από έναν απότομο βράχο που ορθωνόταν εκεί, ή ακόμα και Κορού Τσεσμέ, από το τουρκικό κογυ (δάσος), καθώς πυκνά άλση κάλυπταν την περιοχή.

Σύμφωνα με τον Εβλιγιά Τσελεμπί, στο Κουρούτσεσμε υπήρχαν τρεις ρωμαϊκές και μία μουσουλμανική συνοικία και έντεκα εβραϊκά σπίτια. Αναφέρει ακόμη ότι οι

Ρωμιοί είχαν δύο εκκλησίες. Σύμφωνα πάντα με τον ίδιο συγγραφέα, στο χωριό λειτουργούσαν διακόσια μαγαζιά και υπήρχαν πολλοί κήποι και αμπέλια. Ο Ερέμια Τσελεμπί Κιομουρτζιάν αναφέρει ότι το 17ο αιώνα στο χωριό κατοικούσαν Ρωμιοί, Αρμένιοι και πολλές σημαντικές εβραϊκές οικογένειες, ενώ δεν υπήρχαν μουσουλμάνοι.

Η ορθόδοξη κοινότητα του Κουρούτσεσμε, σύμφωνα με τα στοιχεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το 1949 αποτελούνταν από 34 οικογένειες. Από την άλλη, όπως μας πληροφορεί ο Χριστόφορος Χρηστίδης, η ρωμαιορθόδοξη κοινότητα της Ξηροκρήνης το 1955 αποτελούνταν από 17 οικογένειες και διέθετε ένα φιλόπρωχο σύλλογο.

Το Κουρούτσεσμε, όπως και τα Θεραπεία, ήταν θέρετρο των Φαναριωτών. Στις αρχές του 19ου αιώνα «κατοίκουν ποτέ οι περισσότεροι των προυχόντων του ημετέρου γένους, οίον Αρχιερείς, Αυθένται και Άρχοντες». Ωστόσο, από όσο είμαστε σε θέση να κρίνουμε η περιοχή από τα μέσα του 19ου αιώνα σταδιακά υποβαθμίζεται. Έτσι ο Σκαρλάτος Βυζάντιος αναφέρει ότι το Κουρούτσεσμε «αφού εχρησίμευσεν, επί μίαν σχεδόν εκατονταετηρίδα, ως ενδιαίτημα των ποτέ Γραικών ηγεμόνων της Δακίας και των συγγενών και απογόνων αυτών, κατήντησε σήμερον πενιχρόν και σκυθρωπόν οικητήριον ευαρίθμων τινών Ιουδαίων και Αρμενίων, και ακόμη ολιγωτέρων και πτωχοτέρων Οθωμανών και Γραικών».

Πηγή: iellada.gr